

Zaostřeno na zrak

Text: Jana DECKEROVÁ

Foto: Jan KOUBA

Pomocí zraku poznáváme až 90 procent našeho okolí. Co ale dělat, když neslouží tento smysl tak, jak má? S očními vadami se během svého života setká prakticky každý z nás. Jedním z míst, kde o kvalitu zraku pečují, je Oční klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (LF UK) a Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN) v Praze.

Přednosta Oční kliniky 1. LF UK a ÚVN Jiří Pašta

„V souvislosti s moderními světovými trendy, díky technickému vybavení a špičkovým specialistům se oftalmologická péče přesunula daleko více do ambulantní oblasti,“ říká docent Jiří Pašta, přednosta kliniky. „Naší vlajkovou lodí je refrakční chirurgie, což znamená odstraňování nejčastějších dioptrických vad různými operačními metodami, kde zbavujeme pacienty závislosti na brýlích nebo kontaktních čočkách. Vylepšujeme ale zrak a kvalitu vidění i těm, kteří se dosud s žádnou oční vadou nesetkali.“

Ambulantní sektor kliniky patří k nejvytíženějším pracovištím nemocnice. „Ročně tu u více než třiceti pěti tisíc pacientů provedeme téměř osmdesát pět tisíc vyšetření,“ konstatuje pplk. Leoš Rejmont, vedoucí lékař ambulantní části a zároveň zástupce přednosta kliniky. „Máme osm vyšetřovacích komor dokonale vybavených pro běžnou diagnostiku předního i zadního segmentu oka, pět přístrojových vyšetřoven a zákrokový sál.“

CHVÍLE PŘED ZÁKROKEM

Předoperační vyšetření musejí mít naši pacienti jako před každou jinou operací. „K plánovanému zákroku přicházejí hned ráno. Lékaři je pak vyšetří ještě těsně před operací,“ vysvětluje Jiřina Kvítková, zdravotní sestra, jež se ujímá jednoho z dnešních pětatřiceti pacientů, kteří podstoupí operační zákrok.

„Když je všechno v pořádku, převlékne se do sterilní zelené a podle druhu výkonu začínáme s předoperační přípravou. Pak už se jen čeká na volný operační sál.“

„Po zákroku doprovodíme pacienta zpátky k nám na ambulanci, kde

se oblékne, poučíme ho, jak se po operaci k oku chovat, a se závěrečnou zprávou odchází s doprovodem domů s tím, že druhý den přijde na kontrolu,“ dodává druhá zdravotní sestra Dana Kuchařová.

„Lidé obvykle snášejí zákroky velice dobře, i když trocha nervozity je u nich patrná,“ tvrdí Jana Kapralčíková, lékařka vyšetřující pacienty těsně před operací. „Musíme změřit nitrooční i krevní tlak a v případě, že se mění původní čočka za umělou, měří se i dioptrie. Tímto vyšetřením se zjistí dioptrická hodnota umělé nitrooční čočky, která se do oka

bude implantovat. Pokud se jedná o komplikovaný výkon nebo to vyžaduje celkový stav operovaného, je hospitalizován na našem lůžkovém oddělení, kde je pod stálou kontrolou.“

OPERACE BEZ SKALPELU

Před šesti lety v rámci Oční kliniky vzniklo laserové centrum a dnes spolu s refrakčním patří mezi tři špičková pracoviště svého druhu v České republice. „Laserové zákroky se provádějí ambulantně v instilační anestezii a na obou očích trvají kolem deseti minut,“ objasňuje Jaroslav Madunický, vedoucí lékaře refrakčního a laserového centra. „Pacienti si pochvalují zejména naprostou bezbolestnost a minimální dobu rekonvalescence. Jediné, co může být poněkud nepříjemné, je rozvěrač, který má zabránit mrkání v průběhu operace, a také pocit, že vám někdo sahá do oka.“

Léčí se tak nejběžnější oční vady, jako krátkozrakost, dalekozrakost, astigmatismus (zakřivení oční rohovky), ale i věchozrakost, která začíná trápit pacienty po 45. roce života. Tento způsob léčby však zatím zdravotní pojišťovny nehradí, jejich cena je závislá na typu metody a pohybuje se od 13 900 do 22 900 korun.

S PLYŠÁKEM V PŘÍMÉM PŘENOSU

Ve střešovickém kongresovém sále se letos v lednu konal už 10. ročník Live Video Surgery, unikátní videomost, díky kterému mohli účastníci konference sledovat v přímém přenosu nové moderní operační metody nejen z ÚVN Praha, ale i z nemocnic v Hradci Králové, Olomouci a Ostravě. „Cílem těchto akcí je ukázat očním lékařům, kteří nepracují na chirurgických

pracovištích, ale třeba i v soukromých ordinacích, nové trendy v operativě. Mohou tak pacientům lépe vysvětlit, co je při doporučené léčbě na klinice čeká,“ podotýká Leoš Rejmont.

Ze zahraničních zkušeností se na Oční kliniku 1. LF UK a ÚVN dostal i nový pomocník při operaci – plyšák. Pacientům ho vždy nabízejí, i když se mnoho z nich tváří překvapeně. Během operace ho mohou držet, čímž zaměstnají ruce a hmat, a vnímání celého zákroku odchází trochu do pozadí. ■

